

Duitse soldaat duikt in het heetst van de strijd achter het orgel en dankt na de oorlog zijn redder

Opgeschreven door L. Sevenster, Historische Vereniging Voorst

"Wij woonden op de boerderij Het Kleine Honschate aan de Bottenhoekseweg, achter ons huis liep de zandweg de Polstraat, in Teuge", vertelt mevr. G. Stormink-Nieuwenhuis, aangevuld door haar zuster G. Menkveld-Nieuwenhuis.

"We hadden het huis vol met ons gezin met 3 dochters, de buurman Schoenmaker met zijn vrouw en 4 kinderen (ze woonden vlak bij het oude stationnetje van Teuge en daar was het gevaarlijk vanwege de spoorbaan) en onze knecht Jan Oorspronk uit Posterenk".

"Toen het schieten begon bleven vrouwen en kinderen in de kelder, de mannen in de schuur. Op 12 april waren er wel Duitsers in onze buurt, maar de volgende morgen kwamen ze vlak om ons huis heen. Hoge officieren zeiden, dat ze schuttersputten moesten graven en dat hebben ze ook gedaan".

"De soldaten gingen aan het spitten en de hoge Pieten gingen verderop. Wel hebben ze gezegd: 'Jullie moeten hier absoluut blijven zitten en voor de Führer vechten, want de vijand komt er aan'."

"Toen de granaten begonnen te vallen op Teuge kwamen de Duitsers uit de putten en zeiden, dat ze in de kelder wilden, want ze wouden niet meer vechten. Er was een heel stel jonge jongens bij van 14, 15 jaar, bijna nog kinderen in vechtkleren [..]".

De boerderij 'Het Kleine Honschate' met links Ali en rechts Sientje Nieuwenhuis in Teuge, voor de oorlog

“Hun aanvoerder was een Feldwebel of zo iets, hij was veel ouder dan de anderen, zo’n 30 jaar en hij studeerde nog. Mijn vader zei, dat dat veel te gevaarlijk was voor ons burgers, want de Canadezen zouden meteen schieten wanneer ze Duitsers in de kelder zouden zien”.

“Vader zei toen tegen de Duitsers, dat ze een wit laken mochten hebben om buiten te hangen, maar dat wilden ze niet. Ze waren veel te bang voor hun kameraden dat ze hen als deserteurs zouden behandelen. Toen begonnen ze alle insignes en strepen van hun kleren af te snijden”.

Aan het eind van de oorlog hingen inwoners een witte vlag naar buiten om aan te geven dat ze zich overgaven aan de Geallieerden. Deze foto is genomen in een Duits stadje.

“Toen begon het schieten steeds erger te worden, kogels en granaten jankten over of sloegen in, het was ontzettend angstig om ons heen. Toen zei vader, leg alle wapens op het midden van de deel en kom in de kelder, (ze hielden hun helmen op), de Duitsers achterin, wij voorin en vader boven aan de trap bij het luik”.

“Als de Engelsen zouden komen, zou hij zeggen, dat er burgers inzaten. De hele avond ging het schieten door. In het heetst van de strijd, ging de Feldwebel de kelder uit. Even later hoorden we dat hij op het orgel in de kamer begon te spelen. Dat was heel raar, rustgevend zou je zeggen en dat midden in dat ontzettende geknal [..]”.

“Glassplinters van het kelderraampje vielen naar binnen, maar de orgelmuziek ging door. Het waren allemaal Christelijke liederen, wij kenden ze ook wel. Hoe lang hij gespeeld heeft zou ik niet meer weten, maar wel heel lang. Hij is niet meer in de kelder teruggekomen”.

“Op het laatst hoorden we de zware tanks aankomen rollen vanuit de Bottenhoek. Ons huis stond vlak aan de weg, dus we hoorden ze steeds duidelijker onze kant op komen. Vader is toen naar buiten gegaan en hij heeft de Geallieerde soldaten erop gewezen dat er Duitsers bij hem in de kelder zaten”.

“Met de handen omhoog zag ik ze uit de kelder komen en toen werden ze weggevoerd. Voor hij wegging stopte de orgelspeler mijn vader zijn geld en persoonlijke kostbaarheden toe; die moesten aan de kerk worden gegeven [..]. Vader moest zijn naam en adres in zijn zakboekje schrijven en toen vertrok hij met de anderen in de richting van Twello”.

“Het was zo'n chaos vlak na die tijd en de Duitsers hadden niet zo'n beste naam [..], dus wij dachten niet meer aan die speciale Duitser. Toch had ieder van ons altijd wel respect voor die man gehad, maar we vergaten hem tot die brief kwam”.

“Later hebben we begrepen, dat hij in het krijgsgevangenenkamp werd vastgehouden, hij had het er heel slecht. Hij moet vader een brief hebben gestuurd en hem gevraagd hebben een voedselpakket te sturen, want ik weet zeker, dat wij zo'n pakje hebben gestuurd”.

"In de zomer van 1946 kregen wij 'de brief' uit Duitsland. Onze ouders hebben hem altijd bewaard. Ondertussen is hij gescheurd en helemaal gekreukeld, maar de 2 helften heb ik nog, de envelop is zoekgeraakt. Hier, u mag hem wel lezen”.

...Jen, den 10. III. 1946

Lieve fam. Nieuwenhuis,

Of gij mijn groet uit het Britische Camp hebt ontvangen, weet ik niet, want ik heb nooit van u antwoord gekregen den heelen tijd, waar ik daar....(verder ontbrekend).

Nu ben ik sedert Januari thuis in Duitsland. Dikwijls denk ik aan mijn eerste oorlogsdag in uw huis en ben van harte blij, dat uw bezit bewaard werd door de Canad. tanks. En ook daarvoor ben ik blij, dat van mijne leden geen enkele geraakt werden. Mag ik, als het weer gaat en de grenzen open zijn, u bezoeken en in vrede dien plaats nog eens zien, waar de dood zoo nabij ons is voorbijgegaan. Dat zou een grote vreugde voor mij zijn. In deze weken was ik in Wiesbaden bij den legatie-officier van het Nederlandsche leger, een..... van Groneberg, want mijn verloofde is Nederlanderin en wij willen nu huwen. Wanneer ik met den officier sprak en hem van mijne belevenissen in Nederland.....heb gegeven, heb ik ook uwe namen genoemd. Daarbei zegde mij hr. van Groneberg dat hij u kend. Misschien zal hij u

eens persoonlijke groeten overbrengen, als hij naar Teuge komt. Als gij mij een groetje wilt zenden, schrijf a.u.b. naar heer van den Berg, die deze brief afzendt voor mij. God zegene u en bewaar u altijd. vele groeten in hartelijke herinnering aan u en uw huis.

Wiesbaden - Goerberstrasse 31

Uwe

“Ik weet niet of vader hem beantwoord heeft, ik denk het niet want zijn naam kun je niet eens goed lezen. In 1952/1953, wij waren toen al het huis uitgetrouwd, stond plotseling de "organist" met zijn vrouw voor de neus van mijn moeder. Vader was al overleden en dat speet de Duitser ontzettend, want hij wilde hem zo graag persoonlijk bedanken dat ze in de kelder mochten en niet hoefden te vechten.”

“Mijn vader heeft dus die Duitse soldaten gered, maar ik weet zeker, dat zij ons ook gered hebben. Vlak na de Bevrijding mochten wij naar Teuge en daar lagen nog Duitse soldaten dood naast hun schuttersputjes bij de spoorbaan”.

“De Canadezen hebben een vracht aan wapens rond ons huis weggehaald, allemaal geweren, patronen, steelhandgranaten met het touwtje er uit hangend zodat ze op scherp stonden en ook Pantservuisten”.

Als ze in hun schuttersputjes waren gebleven en fanatiek hadden gevochten, hadden de Engelse tanks ons hele spulletje platgegooid en met zoveel mensen in de kelder, waren we er nooit levend uitgekomen [..]. Ik weet nog dat moeder vertelde, dat de Duitser bij zijn vertrek aan haar vroeg op welk kerkhof vader begraven was.
